

SLUSE

MEDLEMSBLAD FOR
TELEMARKKANALENS VENNER

GLØTT

NR. 1 – 2013
29. ÅRGANG

**TV "kanalen minutt
for minutt"**

Ulefossinger i festhumør.

**Jublende menneskemasser
i Lunde.**

Drømmedag langs Telemarkskanalen søndag 12. mai

Årets medlemstur går i år med veteranbuss i stedet for veteranbåt og tar dere med til opplevelser på utvalgte attraksjoner langs Telemarkskanalen. Vi prøver ut en tilrettelagt runde i det som kalles Drømmemila på Ulefoss og satser på en strålende kanalvenndag.

NB! Det er et maksimumsantall på veteranbusen så det blir førstemann til mølla denne gangen. Det er mulighet for påstigning på bussen både i Skien og i Ulefoss.

- Kl. 10.00 Veteranbuss fra Hjellebrygga i Skien
- Kl. 10.45 Påstigning ved Ulefoss sluse
- Kl. 11.00 Guidet omvisning «Bak fasaden» på Ulefos Hovedgaard
- Kl. 12.30 Lunsj på Café Slusemesteren ved Vrangfoss sluse
- Kl. 13.30 «Temming av den vrange fossen» – Fortellingen om byggingen av Vrangfoss sluse i Telemarkskanalen, guidet tur 1 time
- Kl. 15.00 «Musikk fra den mørke middelalder» – konsert i vakre Romnes kirke
- Kl. 16.00 Buss retur til Skien

Pris kr. 350,- per person for medlemmer. For ikke medlemmer kr. 500,- per person – men som vil inkludere medlemskap i TKV for 2013. Prisen inkluderer transport, mat og attraksjoner. Drikke til lunsj ikke inkludert.

Påmelding og spørsmål til:
kanalvenn@gmail.com innen 7. mai.
Ved påmelding oppgi navn, adresse, medlem/ikke-medlem i TKV og hvor du ønsker å gå på bussen.

Ta en vennetur med dine og
Telemarkkanalens Venner,
meld deg på innen tirsdag **7. mai**,
på e-post: **kanalvenn@gmail.com**

Ulefos Hovedgaard.

Foto: Dag Jensen.

Veteranbussen som tar oss med rundt på Drømmedagen.

»Victoria» i Vrangfoss sluser.

Foto: barebilder.no

TELEMARKKANALENS
VENNER

STYRET 2012 Telefon:
Christin Normann, leder 909 43 610
Irene Siljan Vestby, nestleder 952 31 706
Arnold Nomme 995 05 416
Tine Raisbæk 993 05 643
Frida Sviland 414 53 607

VARAMEDLEMMER
Terje Sjøvaag 951 48 824
Helge Øverbø 907 28 722

KASSERER/SEKRETÆR
Tine Raisbæk 993 05 643

I REDAKSJONEN
Per Svein Bratsberg 480 33 037

Telemarkkanalens Venner e-post:
kanalvenn@gmail.com

Foreningens adresse:
Telemarkkanalens Venner
Postboks 372 Sentrum
3701 SKIEN

Sparebank1 Telemark: 2610.22.15256

Sparebank1 Telemark: 2650.11.45725

Forsidebilde øverst:
Ulefossinger i festhumør.
Nederst:
Jublende menneskemasser i Lunde.
Foto: Tor Kjetil Gardåsen.

Grafisk tilrettelegging: Genius Forlag AS, Skien.

Trykk: Reklamehuset Wera.

Årsmøte

Det innkalles til årsmøte i
Telemarkkanalens Venner
torsdag 14. mars 2013.

Vi møtes **kl. 18.00**
på Hotell Dag Bondeheim torsdag 14. mars

Før årsmøtet starter, vil
Kanalprisen for 2012 bli utdelt.

Dagsorden:

1. Valg av møteleder
2. Årsmelding for 2012
3. Regnskap for 2012
4. Valg
5. Arbeidsplan og budsjettforslag for 2013
6. Kontingent
7. Innkomne forslag

Enkel servering.

Etter årsmøtet:

Telemarkskanalen begeistrer med gjesteforeleser

Eirik Haugen, NRK og programleder for Minutt for minutt

Årsmelding 2012 for Telemarkkanalens Venner

1 STYRET

Styret har i 2012 hatt følgende sammensetning:

Styremedlemmer:

Christin Normann (leder)
Irene Siljan Vestby (nestleder)
Tine Raisbæk (sekretær og kasserer)
Frida Sviland
Arnold Nomme

Varamedlemmer:

Helge Øverbø
Terje Sjøvaag

Redaktør for Slusegløtt:

Per Svein Bratsberg

Vedtektene for TKV bestemmer at årsmøtet skal velge styrets formann, og at styret for øvrig konstituerer seg selv. I 2012 har Christin Normann vært styreleder, Irene Siljan Vestby nestleder og Tine Raisbæk har fungert som sekretær og kasserer.

Redaksjonen for "Slusegløtt"

Per Svein Bratsberg har også for 2012 hatt hånd om redaksjon, produksjon og utgivelse av "Slusegløtt".

1.1 Virksomheten i styret

Styret har hatt 6 møter i 2012, (16. jan, 22. mars, 12. april, 29 mai, 4. sep og 20 nov) disse har vært i Skien, unntatt årsmøtet som ble holdt på Ulefoss på Øvre Verket Spiseri. På årsmøtet var Pål Kleffegård fra Telemarkkanalen Regionalpark inviterert til å holde et innlegg: Regionalparkens rolle og oppgaver fremover.

2 GAVER

Foreningen har søkt om tilskudd fra Telemark fylke og banker i Telemark. Dette resulterte i følgende tildelinger:

Kr 5.000,- fra Holla og Lunde Sparebank.
I tillegg har Telemarkkanalen Regionalpark bidratt med kr. 25.000,- til oppussing av fyrlykter.
TKV takker for støtten!

2.1 Aksjer

TKV eier 2 aksjer i Skien Dalen Skipsselskap AS à kr 2.000,-.

2.2 Frimerker

Verdien av restbeholdningen av "Victoriamerker" pålydende kr 1,30 er kr 595,-.

2.3 Andeler

5 andeler à kr 200,- i Slepebåten Eriks Venner til en bokført verdi av kr 0,-.

1 andel à kr 1.000,- i Telemarkreiser AL, bokført verdi kr 0,-.

Medlemskontingenten for Eriks Venner er kr 300,-.

3 MEDLEMMER

Siste oversikt over medlemstallet viser:

Privatmedlemmer	250
Bedrifter/org./kommuner	26
Totalt	276

3.1 Medlemskontingent

Medlemskontingenten for 2012 har vært kr 150,- for privatpersoner og kr 500,- for bedrifter, organisasjoner og kommuner.

4 MEDLEMSTUR

Medlemsturen 2012 var med M/S "Henrik Ibsen" til restauranten Munkestua på Øya Munken. Turen gikk 12. mai og ca. 50 deltagere hadde meldt seg på. På turen fortalte Agnar Waldemarsen, driftssjef for Telemarkskanalen, om vedlikehold langs kanalen samt fremtidige prosjekt, og Ole Bjørn Ulsnæs og Nina Evensen fortalte kanalhistorie.

5 KANALPRISEN 2011

Kanalprisen for 2011 ble tildelt Thor Morten Halvorsen i forbindelse med årsmøtet på Ulefoss 22. mars. Han fikk prisen for sitt store engagement i Kanalbåten M/S "Henrik Ibsen" og for innsatsen i forhold til restaurering av denne, så det fortsatt er 3 båter i rutetrafikk på Telemarkskanalen.

Prisen var ett innrammet trykk av utsikten fra Dalen Hotell over Bandak samt et diplom.

6 FYRLYKTER

TKV har satt seg som mål å sette flest mulig av fyrlyktene i vassdraget i stand, og utstyre dem med moderne solcellelys. Av vassdragets 9 fyrlykter er 6 på plass, et foreløpig med lys og ferdig pusset opp. Vi har overtatt ett fyrhus fra Kystverket, dette blev plassert ved Romnes våren 2011. Det må fortsatt gjøres noe arbeid på fundament, men løsning på lys med solcelleligning er testet ut i 2012 og det forventes lyssatt i 2013.

Det ble satt av kr 120.000,- i regnskapet for 2008 til restaurering av fyrlyktene, av dette er kr 13.811,- brukt i 2009, kr 2.865,- i 2010 og kr 10.937,50,- i 2011. I 2012 ble det brukt kr 19.345,35,-

Resten av beløpet settes av for framtidig arbeid med fyrlyktene.

7 SAMARBEID TELEMARSKKANALEN

Styret har i 2012 hatt økt møtvirksomhet med Telemarkskanalen FKF og Telemarkskanalen Regionalpark. Dette med henblikk på å avklare hvordan vi kan dra i samme retning og fordele oppgaver på en hensiktsmessig måte fremover.

8 ARKIV

Det har blitt gjennomført en samling og organisering av materiell tilhørende Telemarkkanalens Venner. Dette er nå oppbevart på Fylkeshuset og det blir vurdert hvorledes det kan inkluderes videre i driften av foreningen.

9 HISTORIE OG KUNNSKAP

Det har blitt gjort noe forarbeid til en innsamling av kunnskap og materiell relatert til Telemarkskanalen. Det ønskes å gjøre nye såvell som gamle numre av «Slusegløtt» tilgjengelige digitalt. I tillegg jobbes det med å få oversikt over prosjekt som har blitt gjort i foreningens historie og kanskje markere dette.

Styret for Telemarkkanalens Venner ønsker å takke sine medlemmer og samarbeidspartnere for et godt samarbeid i 2012.

RESULTATREGNSKAP FOR 2012

DRIFTSINNTEKTER		DRIFTSUTGIFTER	
Medlemskontingenter	50.500,00	Kanalprisen	3.529,00
Gave Holla og Lunde Sparebank	5.000,00	Kontor/administrasjon	22.738,00
Støtte fra Regionalparken	25.000,00	"Slusegløtt"	29.107,71
Renteinntekter / utbytte	6.103,00	Styre- og medlemsmøter	1.505,30
Avsetning fyrlykter 2011	19.345,35	Medlemskontingenter	300,00
Deltakerbetaling medlemsturen	23.475,00	Årsmøtet	10.329,81
Salg "Slusegløtt"	3.475,00	Restaurering av fyrlykter	19.345,35
		Medlemsturen 7. mai	45.300,00
		Renteutgifter	600,00
<hr/>		<hr/>	
TOTALE DRIFTSINNTEKTER	132.898,35	TOTALE DRIFTSUTGIFTER	132.755,17
		<hr/>	
		DRIFTSOVERSKUDD	143,18
		<hr/>	

Balanse pr. 31.12. 2012

EIENDELER		GJELD OG EGENKAPITAL	
Kasse	0,00	Egenkapital pr. 31.12.11	247.330,38
Konto 2650.11.45725	274.683,57	Årets driftsoverskudd	143,18
Konto 2610.22.15256	52.600,75	Avsatt til restaurering av fyrlykter	73.041,05
Konto 2610.50.28082	5.635,49	Avsatt til kontor/adm.	15.000,00
Frimerkebeholdning	595,50		
Aksjer ¹⁾	2.000,00		
<hr/>		<hr/>	
SUM EIENDELER	335.514,61	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	335.514,61
		<hr/>	

NOTE TIL REGNSKAPET

¹⁾ Aksjer: 2 stk. aksjer i Skien Dalen Båtselskap A/S, bokført verdi kr. 2.000,-.

Skien 31. desember 2012
29. januar 2013

Regnskapet revidert og funnet i orden.
Marit Jørgensen
Revisor.

Budsjettforslag for 2013

INNTEKTER		UTGIFTER	
Medlemskontingent	55.000,-	Kanalprisen	6.000,-
Prosjektstøtte fylkeskommunen	30.000,-	Kontor/administrasjon	25.000,-
Gaver	20.000,-	Slusegløtt	35.000,-
Renter	6.000,-	Styre- og medlemsmøter	2.000,-
Bruk av fondmidler	70.000,-	Medlemskontingenter	300,-
Deltakerbetaling Medlemsturen	20.000,-	Årsmøte	5.000,-
Plakater/"Slusegløtt" salg	3.000,-	Restaurering av fyrlykter	70.000,-
		Medlemsturen 12. mai	30.000,-
		Innsamling historisk materiale	30.000,-
		Renteutgifter, gebyr	700,-
<hr/>		<hr/>	
	204.000,-		204.000,-
		<hr/>	

VALGKOMITEEN'S FORSLAG

Styret 2012

Styremedlem: Christin Normann
Styremedlem: Arnold Nomme
Styremedlem: Tine Raisbæk, sekretær og kasserer
Styremedlem: Frida Sviland
Styremedlem: Irene Siljan Vestby

Forslag til styret 2013

Christin Normann, leder Velges for 2 år
Arnold Nomme Ikke på valg
Tine Raisbæk, sekretær og kasserer Ikke på valg
Frida Sviland Velges for 2 år
Helge Øverbø Velges for 2 år

2 varamedlemmer som er på valg:

Varamedlem: Terje Sjøvaag
Varamedlem: Helge Øverbø
Revisor: Marit Jørgensen

Valgkomitéens forslag:

Gunnar Sanden Velges for 1 år
Irene Siljan Vestby Velges for 1 år
Marit Jørgensen Velges for 1 år

Forslag til valgkomité:

Svein Arntsen

Marie Bergsli

Janne Lindgren

Svein Arntsen

Marie Bergsli
Valgkomitéen 2013

Janne Lindgren

Forslag til arbeidsprogram 2013

1. Igangsetting/restaurering av Fyrlyktene i kanalvassdraget, samarbeid med lokale båtforeninger.
2. Organisere kanaltur for foreningens medlemmer.
3. Medlemsverving.
4. Innhenting av stoff og historier fra kanalen i eldre dager.
5. Faste samarbeidsmøter med Telemarkskanalen FKF.
6. Samarbeid med reiselivsnæringen o. a. om arrangementer.

Vedtekter for Telemarkkanalens Venner

Vedtatt på stiftelsesmøtet 27. januar 1982, med endringer vedtatt på årsmøtene
21. februar 1985 og 7. mars 2011.

§1 Formål

Telemarkkanalens Venner har til formål:

- Å arbeide for fortsatt drift av Telemarkskanalen.
- Å arbeide for vern av de minnesmerker, natur- og kulturverdier som ligger til vassdraget og er knyttet til driften av kanalen.
- Å stimulere til økt bruk av kanalen og vassdraget i ferie- og rekreasjonssammenheng, for å øke allmennhetens engasjement og kanalens status.

§2 Medlemskap og økonomi

I sitt arbeid søker Telemarkkanalens Venner samarbeid med andre organisasjoner, institusjoner og enkeltpersoner der dette faller naturlig og ønskelig. Medlemskap er åpent for alle.

Finansiering av foreningens virksomhet skjer ved kontingent fra medlemmene, offentlige og private tilskudd og annen inntektsbringende virksomhet.

§3 Organisering og valg

Foreningen har et styre som består av 5 medlemmer og 2 varamedlemmer. Styrets medlemmer velges for 2 år, varamedlemmene for 1 år av gangen. Etter første år går 2 av styrets medlemmer ut etter loddrekning. Styret konstituerer seg selv med leder, nestleder, kasserer og sekretær.

Styret er beslutningsdyktig når minst 3 medlemmer er til stede, og det tas referat fra møtene. Varamedlemmene kan møte på styremøtene, men har bare stemmerett når de trer inn for et styremedlem.

Arbeid med enkeltsaker kan foregå i utvalg som oppnevnes av styret.

Revisor velges for 1 år, valgkomité på 3 medlemmer velges for 1 år.

§4 Årsmøtet

Årsmøtet holdes innen utgangen av mars. Årsmøtet skal:

- Behandle årsmelding og revidert regnskap for kalenderåret.
- Velge styremedlemmer og varamedlemmer, valgkomité og revisor i samsvar med vedtektenes § 3.
- Fastsette kontingenter.
- Behandle innkomne saker.
- Fastsette arbeidsplan for neste år.

Det innkalles til årsmøte med minst 3 ukers varsel. Med innkallingen skal følge årsmelding, revidert regnskap, forslag fra valgkomité, innkomne saker og arbeidsplan. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må være styret i hende innen 15. januar.

Det kan innkalles til ekstraordinært årsmøte når styret eller minst 1/5 av medlemmene forlanger det.

§5 Vedtektsendringer

Forslag til endringen i eller tillegg til disse vedtekter må sendes styret innen 15. januar. Forslag til vedtektsendringer behandles av årsmøtet og må vedtas med minst 2/3 flertall av de frammøtte.

§6 Oppløsning av foreningen

Eventuell oppløsning av Telemarkkanalens Venner må behandles som forslag til vedtektsendring. Behandlingen må gjøres av to på hverandre følgende årsmøter. Det siste årsmøtet vedtar hvem som skal overta foreningens aktiva og passiva.

Kanalvenn på facebook

Facebook, hjemmesider, twitter og blogger. Overalt dukker nye kommunikasjonsformer opp, og nå skriver vi om dem også i Slusegløtt. Dette skyldes at Telemarkkanalens Venner i 2010 fikk sin egen fanside på Facebook. Tine Raisbæk vil nedenfor beskrive litt om hvorfor, samt noe om hva og hvordan for de som ikke har vært borti Facebook tidligere. Først vil jeg nevne at dette ikke vil gå på bekostning av vår tidligere kommunikasjon gjennom brev og medlemsblad – men forhåpentlig være et supplement til dette. Kanskje vi til og med kan få noen nye medlemmer på denne måten.

Vi har forsøkt å holde det enkelt, og i første omgang satt opp det som kalles en side på Facebook. Jeg antar at en del av dere allerede har en konto i dette såkalte sosiale medie. Likevel tenker jeg en kort introduksjon er på sin plass:

Facebook er et nettsted hvor man oppretter en profil. Her kan man søke opp venner og kjente som også har en profil, og mange bruker det til å fortelle hva de holder på med og oppdatere seg på hva andre gjør. Her finnes også en rekke sider for bedrifter og foreninger, som da kan spre informasjon. De som liker siden kan også dele tanker, stille spørsmål eller legge ut bilder.

Vi har ikke mulighet for å gi ut "Slusegløtt" mer enn én gang i året, og vi ønsker mer kommunikasjon med våre medlemmer. Hvis vi ikke vet hva medlemmene vil, blir vårt arbeide lite verdt. Derfor håper vi dere tar imot denne oppfordring:

Bli med på vår side på facebook, søk etter "**Telemarkkanalens Venner**" og trykk liker...

Send oss din mailadresse, eller send oss en mail. Adressen er: **kanalvenn@gmail.com**

Eller send oss rett og slett et brev med dine tanker og innspill for foreningens videre arbeid:

Telemarkkanalens Venner, Postboks 372 Sentrum, 3701 SKIEN

Bedrifter som er medlemmer av Telemarkkanalens Venner

Bø Hotell	Skotfoss Historielag
Cappelen Holding	SpareBank1 Telemark
Color Line	Telemarkreiser A/L
Dalen Næringssamskipnad	Telemarksbåtene A/S
Holla Historielag	Telemark Kanalcamping
Johre Revisjon	Thon Hotel Høyers
Kviteseid Kommune	Tveito Maskin AS
Lille Ulefos	Ulefoss skole
Morgedal Hotell	Wienerberger AS Bratsberg Tegl
Nome kommune	Ulefos Jernværk
Norsjø Hotell	Tokke kommune
Notodden Motorbåtforening	Telemarkskanalen Skipsselskap AS
Quality Straand Hotel & Resort	

Kanalprisen 2011

Av Christin Normann.

Telemarkkanalens Venner gir ut kanalprisen hvert år til personer, bedrifter eller instanser som har gjort en særlig innsats for at det skal se pent og representativt ut i miljøet og umiddelbar i nærhet av kanalen. Prisen skal inspirere til innsats slik at opplevelsene på kanalen blir rikere for så vel Telemarkinger som besøkende.

Kanalprisen for 2011 går til en person som de siste årene har satt sitt preg med å løfte opplevelsene på kanalen til en enda mer fantastisk reise på vannveiene i Telemark. Med enormt pågangsmot og egne midler tok han tak i det største skipet på kanalen og gjorde en gråsvart gammel dame om til å bli en svane. Fra en ribbet M/S Henrik Ibsen i januar 2009, midt i en finanskrisen, til det vakre smykket det er i dag på kanalen ligger det enormt mye arbeid. Snart nærmere 40 små videoklipp på YouTube på internett beviser hvilken iver og pågangsmot, kanskje til dels galskap, det ligger bak å komme frem til det mange tilreisende på kanalen i dag kan nyte. Like før alle endelige fininnstillinger og klargjøring på Nøtterøy med retur til Telemarkskanalen 12. juni 2009 lignet vinneren av kanalprisen mer en sjørøver enn reder. En lidenskapelig innsats var å lese på hele han.

Selv etter et par sesonger i drift var det atter utfordringer med bytte av motor i Danmark på M/S Henrik Ibsen i rekordfart sommeren 2011. Dette kan man lese en gripende historie om i "Slusegløtt" 2012. Reder og hoteleier Thor Morten Halvorsen har også brukt enhver anledning til å fremme Telemarkskanalen i medier, tv og på internett siden 2007 og brenner særskilt for dette unike produktet som ingen andre i Norge har.

Prisen er som regel en tur for to med en av kanalbåtene til Dalen Hotel og overnatting. Styret i Telemarkkanalens Venner regner med at dette nok har blitt gjort utallige ganger av Halvorsen og har derfor sett på annet alternativ denne gang for å hedre en slik innsats. Selv-este Henrik Ibsen bodde i sin tid på Dalen Hotel og gikk i lære hos Mikkel Mandt for å lære å male. Vi har fått lov av Telemark Museum og lage en kopi av det som er kjent som Henrik Ibsens første kjente oljemalerier. Motivet er fra hagen til Dalen Hotel med utsikt utover Bandak.

På vegne av styret i Telemarkkanalens Venner ønsker vi å gratulere Thor Morten Halvorsen med kanalprisen for 2011 og håper du vil ha glede av dette bildet i mange år fremover. Vi takker for et stort engasjement og håper dette vil vare i mange år fremover også.

Foto: Jan Odinsen, Varden.

Fra venstre Irene Siljan Vestby TKV, prisvinneren Thor Morten Halvorsen og Arnold Nomme leder av TKV.

Disse har mottatt Kanalprisen:

- 2011 Thor Morten Halvorsen, Dalen Hotell
- 2010 Per Svein Bratsberg, Skien
- 2009 Gunnar Sanden, Ulefoss
- 2008 Marie Bergsli, Skien
- 2007 Vidar Edvardsen, Skien
- 2006 Øystein Dalland og Per H. Misund
- 2005 Ingen utdeling
- 2004 Ingen utdeling
- 2003 Ingen utdeling
- 2002 «Viser ved kanalen»
- 2001 Kaptein Johan Rye-Holmboe, Skien
- 2000 Grete Midtbøen, Lunde slusekafe
- 1999 Sverre Lindalen, Nome
- 1998 Skotfoss Historielag
- 1997 Ivar Haukelidsæter, Dalen
- 1996 Skuespillerkompaniet i Sauherad
- 1995 Birger Bergland, slusevokter, Nome
- 1994 Ajersiden Velforening, Lunde
- 1993 Helge Øverbø, eier av slepebåten "Ørnen"
- 1992 Vibeke Mohr, Skien
- 1991 Reidar Jenssen, Skien
- 1990 "Dugnadsgutta i Flåbygd" istandsetting av Strengen og Landstad brygger.

Medlemstur med M/S "Henrik Ibsen" til øya Munken i Norsjø

Av Christin Normann.

Slusecruise med Telemarkkanalens Venner med M/S "Henrik Ibsen" 12.mai 2012

Lørdag 12. mai gikk vi fra Hjellebrygga i strålende vær med kurs for Løveid sluser. Christin Normann ønsket alle velkommen om bord og introduserte våre kanalvenner Ole Bjørn Ulsnæs og Nina E. Evensen som foredragsholdere og historiefortellere underveis.

Det var en fin gjeng av våre medlemmer på ca 50 stk som hadde satt av dagen for vår årlige tur. På vei mellom Løveid og Ulefoss fortalte Agnar Waldemarsen, driftsjef fra Telemarkskanalen om det arbeidet som er gjort av vedlikehold i og langs kanalen og ikke minst fremtidige prosjekter. Mange oppgaver er fullført og særskilt store prosjekter som å rense sluser samt skifte sluseporter i Løveid.

I tillegg er det et stort prosjekt å sette inn nye flomporter i Løveid sluser. Mye interessant arbeid. Det har også i den senere tid vært god kontakt mellom Telemarkskanalen, Regionalparken og Telemarkkanalens Venner mht samarbeid fremover og hvordan disse organisasjonene kan hjelpe hverandre fremover og dra i samme retning. Det ble det informert litt om på turen. Det er særskilt et prosjekt som blir gjennomført i løpet av 2012 og 2013 og det er å renovere, finne nye og sette lys i de 9 gamle fyrlyktene langs kanalen. Telemarkkanalens Venner vil i løpet av sommeren få på plass to lykter på Bandak og en ved innseilingen til Løveid. Dette vil det bli mere å lese om i egen artikkel.

Det ble en kort stopp og benstrekk ved Ulefoss nedre brygge før turen gikk til baksiden av Munken. Her klarte kaptein Helge Øverbø på en smidig måte å legge til ved den gamle steinbryggen. Deretter var det lagt opp til en god spasertur over øya Munken til Munkestua hvor det ven-

M/S "Henrik Ibsen" på vei til brygga ved øya Munken i Norsjø.

På veg ut fra slusene i Løveid, i bakgrunnen kanalens bygninger.

tet et svært godt måltid. Nydelig fiskesuppe med masse god sjømat oppi og tilbehør ble servert en sulten gjeng. Det ble også tid til god drikke i herlig sol på verandaen.

M/S "Henrik Ibsen" kjørte rundt Munken og plukket opp alle på framsiden av øya. Ole Bjørn og Nina loset oss videre gjennom dagen med mye fin informasjon på turen. Det ble en flott seiling tilbake til Skien og Hjellebrygga i herlig varmt vårvær, slik kanalen bare kan være på sitt aller beste.

På tur gjennom skogen, over til Munkestua – på øya Munken.

Vår eminente kaptein for dagen, Helge Øverbø. Som også er eier av slepebåten "Ørnen".

Nydelig fiskesuppe falt i smak hos mange – i Munkesua.

Rehabilitering av bygninger etter fredningsvedtaket.

Av Agnar Waldemarsen, driftsleder Telemarkskanalen.

Telemarkskanalen har ca 75 gamle bygninger i sitt eie. De fleste er fra rundt 1890 da Bandak – Norsjøkanalen ble etablert. På denne tida var naturalhusholdningen viktig, og kanalen hadde tilrettelagt for at de ansatte hadde tilgang til å ha litt husdyr, samt hage- og åkerlapper i forbindelse med tjenesteboligene. Flere av anleggene hadde også bryggerhus til baking, brygging, slakting og vasking. Et av disse finner vi på Vrangfoss der det ligger innenfor slusemesterboligen og lager et idyllisk lite tun mellom de to bygningene. Tidens tann har satt sine spor, og i flere år nå har bryggerhuset i Vrangfoss stått oppført på den lange lista over «Prosjekter på vent i påvente av midler». Endelig dukket noen midler opp i 2012, og ytterligere midler er satt av for rehabilitering i løpet av 2013. Bryggerhuset sees i sammenheng med øvrige prosjekter vi har i Vrangfoss for å utvikle dette anlegget spesielt med opplevelsestilbud mot publikum innenfor Vrangfoss slusepark-konseptet.

I høst foretok vi en grundig befaring. Situasjonen for den gamle bygningen i en etasje med 2 rom viste seg å være enda mer miserabel enn først antatt. Dårlig drenering av grunnen rundt grunnmur har gitt bunnsviller, reisverk og ytterpanel omfattende råteskader, selve grunnmuren har fått betydelige skader pga frostsprenging. Bygningskroppen har fått ytterligere skade fordi jordskråningen bak huset har pressa inn mot grunnmur og vegg. For å sikre bygget har kanalen for noen tiår siden satt opp en høy mur som vern. Likevel har trykket fra skråningen vært så kraftig at den solide muren har tippa

Sikringsmuren er gravd fram. Arbeidsformann Geir John Kåsa fun-
derer på veien videre.

over og sakte men sikkert pressa bygningen skeiv. I dag står bygget med en liten hellning mot øst og dører på endeveggene som ikke lenger passer i dørramma. Pipe og brannmurer er brukket sund og hinsides godkjenning av Nome kommunes brann- og feiervesen. I det hele tatt et sørgelig syn.

Første tiltak i rehabiliteringsprosessen var åpenbart: Å drenerer grunnen rundt huset. Vi hyra inn gravemaskin og satte i gang og håpa på at frosten ville holde seg vekk. For dette viste seg å bli en større jobb enn tenkt i utgangspunktet! Store partier av tunmassene ble fjerna, og det samme ble jordskråningen mot muren bak huset. I tillegg skjønnte vi raskt at hele jordbakken ovenfor også måtte grøftes grundig for å lede bort kraftig tilsig fra lia ovenfor.

Etter at grunnmurer og mur bak huset nå var avdekka, var det på tide med ny befaring. Og denne gangen hadde vi invitert med kulturminnevernet i Telemark fylkeskommune. Oppstart av fredningsak for Telemarkskanalen er som kjent iverksatt, og det betyr at vedlikeholds- og rehabiliteringsarbeider må tilfredstille krav og pålegg som en fredning krever. Bryggerhuset vil bli den første prøvesteinen i så måte.

I realiteten har vi i en årrekke allerede forholdt oss til det første fredningsvarselet som kom i 1995. Derfor har vi lenge praktisert å spørre kulturminnevernet om råd i smått og stort, og føler vi har hatt en god dialog som igjen gir et godt grunnlag videre for å finne skjæringspunktet mellom fredningsbestemmelser og framtidig bruk.

Dersom bryggerhuset hadde vært i privat eie og i en sammenheng som ikke medførte vern, ville sannsynligvis det mest økonomiske blitt å rive bygningen og føre opp ny – eventuelt med gjenbruk av noen av bygningselementene. Underlagt fredning blir løsningen utarbeida i samråd med kulturminnevernet, at vi må søke å ta vare på mest mulig av bygningseksteriøret. Det gjelder ikke minst vinduer og dører som taes ut på et tidlig stadium og leveres spesialist på restaurering av slike. Innvendig står vi nokså fritt til å foreta endringer for å tilfredstille framtidig bruk. Dermed har vi muligheten for å komme til bryggerhusets grunnmurer fra innsida ved å fjerne gulvene, det ene et betonggulv i rommet mot syd som har vært benytta til vaskerom/slakterom. I tillegg blir det nødvendig å fjerne deler av innvendig panel for å komme til ødelagte bunnsviller og reisverk. Mht grunnmurene tilrår kulturminnevernet at vi gjerne benytter moderne Leca i stedet for betong der

Vrangfoss november 2012, slusemesterboligen med bryggerhuset nærmest.

fullstendig utskiftning er nødvendig. Dette fordi Leca ikke skaper så mye kondens mot treverket pga temperaturforskjeller som tradisjonell betong gir. Etterpå slammes Lecaen for å gi samme utseende som betong. Og så er det som alltid viktig å etablere god utluftning. Men før vi kan starte med bygningen, må betongmuren på bakveggen stabiliseres. Vi diskuterte litt fram og tilbake med kulturminnevernet om den kunne fjernes for så å forsøke å rette opp bygget, men endte på å la den stå. Stabilisering kan skje ved å forankre muren til fjell via stålstag. Denne løsningen ble på nittitallet med hell benytta til å stoppe bevegelse i ekspedisjonsbygget på Hjellebrygga i Skien. Alternativt kan vi støpe ei solid, brei betongtå på muren som vil gi samme effekt når massene fylles tilbake mot bakveggen. Deretter er det klart for å rehabilitere grunnmuren vegg for vegg, og til slutt etablere vannsperrer og drenering før masser fylles tilbake, tunet tilbakeføres og plener såes til.

Utvendig panel beholdes så langt mulig. Panelet under sørvinduet er imidlertid så ødelagt at dette må erstattes med identisk panel. Håpet er at vi også rekker å montere tilbake vinduene og dørene slik at bygget utvendig framstår som helt for sommerens besøkende til Vrangfoss. Trolig skal vi også få til å gi bygningen et par malingstrøk ved å sette dette opp på lista over utfyllende gjøremål for sesongarbeiderne når de ikke er engasjert med slusing.

Etter tidsplanen er vi nå godt inn i våren, og sesongforberedelsene vil sansynligvis ikke gi oss rom til å fortsette innvendig før over sommeren. Da er det å sette i gang med å utbedre de sprukne brannmurene. Selve pipeløpet er sansynligvis hinsides redning og må rives og mures opp igjen. Dette må avklares med fagperson fra det kommunale brann- og feiervesenet. Siden fred-

ningen ikke pålegger oss å bevare interiøret, vurderer vi sterkt å ikke tilbakeføre betonggolvet i vaskerommet, men legge gammeldags bordgolv i begge. Utenom denne endringen vil vi så langt mulig i forhold til ny bruk beholde interiøret intakt. Den gedigne bryggepanna og sokkelen den står på, og slaktekrokene i taket vil være solide vitnesbyrd om den viktige funksjonen bryggerhuset hadde.

Noen vil sikkert stille spørsmålet om vi ikke også bør bytte ut det moderne platetaket som ble lagt på nittitallet. Jo, dette har også vært diskutert med kulturminnevernet. Svaret er at siden det er i god stand, og ikke «skrikende» forskjellig fra takplatene kanalen tradisjonelt benytta, er dette ikke et krav nå. Men når kanalen en gang i framtida må skifte det ut, blir valget bølgeblikk med gammeldags sinus, dvs bølgebredde.

Hva skal vi framtidig benytte bryggerhuset til? Både overnattingstilbud til turister og salgs- /utstillingslokale drifta av kafeen har vært foreslått. Sansynligvis ender vi opp på det siste. Og da er det åpning av tilbudet til sesongen 2014.

Den gamle bryggepanna skal få en tiltrengt puss for lang og tro tjeneste, og blir stående i hjørnet sitt.

Noen trekk fra historien rundt D/S "Krag-næs"

Av Per Bernt Tufte.

Ganske uventet, men også klart gledelig, var det da det for litt siden ble oppdaget en liten notisbok som inneholdt et utgiftsregnskap for D/S "Krag-næs" for året 1886. I tillegg til selve regnskapet finner vi også opplysninger om mannskapet og om en del andre personer som hjalp til med skipets drift. Men først noe om eieren og skipet.

Steinar Kråkenes

Stener (Steinar) Torjusen Lofthus, senere kalte han seg Kragenæs (Kråkenes), var født i Lårdal i 1826. Han ble gift med Gunhild Olavsatter Vistadhaugen, f. 1823, og de fikk flere barn. En sønn het Olav, ble forretningsmann i Skien og tok navnet Lofthus. En annen sønn var Jakob, som også kalte seg Lofthus. Han hadde stort talent for tegning og maling, men døde i München i 1882 – bare 21 år gammel. I mellomtiden hadde han rundt 1876–77 vært elev ved Skien offentlige tegneskole, og i to år, fra 1878, ved Knut Bergslisens malerskole. Historikeren Rikard Berge har skrevet en biografi om Jakob, der også foreldrene, og særlig faren, er en del omtalt.

Steinar Lofthus skal ha vært handelsmann på Dalen og på den måten hatt kapital til å låne eieren av Kråkenes i Vrådal 9 000 spesidaler mot pant i gården. Gårdeieren har nok ikke klart sine forpliktelser, siden panthaveren i 1862 fikk skjøte på gården for samme sum. Steinar tok navnet Kragenæs, og beholdt gården inntil han vinteren 1875 solgte den igjen for 17 500 spesidaler.

Høykonjunkturen i tømmerpriser og skipsfrakter som fulgte etter den Tysk-franske krig (1870-71), ga Steinar Kråkenes smak på spekulasjoner. Han synes å ha likt spennin-gen ved å søke større arbeidsfelt og større muligheter, skriver Berge. Men han hadde neppe i sine forretninger den beregning og den praktiske innsikt som måtte til. Han begynte å spekulere i skog- og tømmerhandel og tjente fra begynnelsen gode penger. Jurist på sin hals var han, skriver Berge, så tvistemål kom han opp i flere ganger. Og han skal ha vunnet en sak som han tjente tilsvarende 10 000 kroner på, og for disse kjøpte han et dampskip. Dette døpte han "Krag-næs", og det gikk i Bandak og Flåvann, forteller Rikard Berge videre.

Stener Kråkenes.
Malt av Mikkel Mandt.

Den betydelige fortjenesten Steinar fikk ved salget av Kråkenes i 1875, gjorde at han kjøpte gård i Gjerpen. Han flyttet dit i juni samme året med kone og fem barn. Ved folketellingen dette året hadde han tittel av "Skipsreder og selveier". Hans redervirksomhet, som også skal ha omfattet skuter i utenriksfart, falt ikke til fordel for ham. Om dette skriver Berge: "Etter at han flyttet til dit, bodde han der til han overlot eiendommen til bl.a. (halvbroren) Aasmund Norgaard d.y., (ca. 1885). Det var da gått helt ut med ham, rimeligvis ved uheldige disposisjoner, konjunktursvingninger, altfor stor prosesslyst, og antagelig vel meget smak for det sterke. Så vidt vites ble det ingen konkursbehandling".

Han skal ha bodd i Skien under brannen i 1886 og også året etter. Men han må snart ha flyttet, fordi han døde som leilending på Dalen i desember 1889. Kona Gunhild var da død i juli samme år.

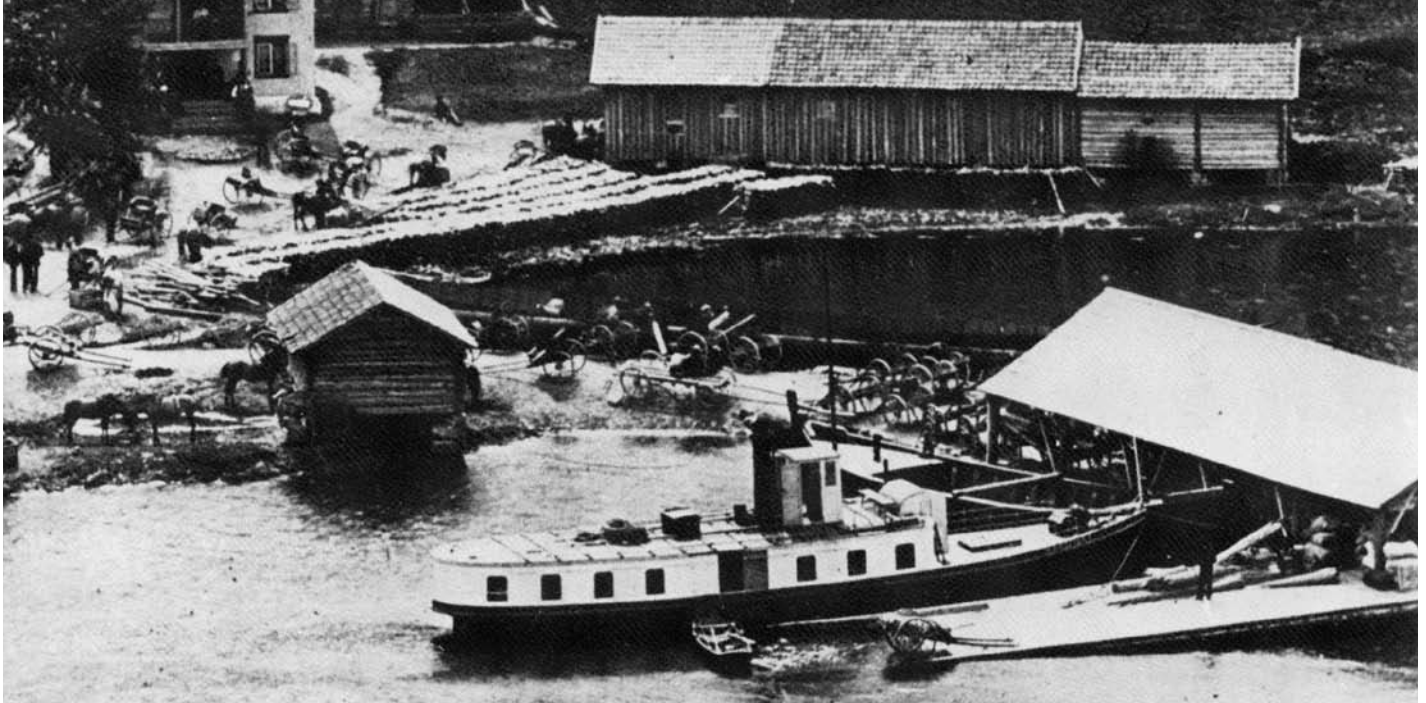
"KRÅKA"

Steinar Kråkenes skal ha skaffet seg dampskipet "Krag-næs" i 1870. Noen kilder bruker skipets navn likt med gårdsnavnet Kragenæs eller Kragenes. I regnskapet fra 1886 brukes "Krag-næs". Skipet ble av folk i Vest-Telemark kalt for "Kråka".

Det ble bygget i Kristiania og var først åpent, med en lengde av 64,2 fot, bredde 12,3 fot og det stakk 2,8 fot dypt. Trolig ble det ombygget til lukket passasjerkabin i 1874. Det skal da også ha fått passasjersertifikat, og det skal ha vært hvitt og blått av farge. Skipet ble brukt til lystturer og ikke mist var det mye folk med på "søndagsturer". Men det var sleping av tømmer og frakt av varer som ble hovedfunksjonen. Dampmaskinen skal ha brukt mye kull, noe som var både dyrt og vanskelig å få fraktet. Så bruk av ved ble det vanlige. "Lasting og nedkasting av ved" ble da viktige oppgaver å få utført, i følge regnskapet. Skipets kraftkilde var en enkelt høytrykks dampmaskin på omkring 40 hestekrefter og med stående kjele.

Og av lyden fra maskinen kunne folk tydelig høre at den sa: "Kaffi! Tobakk! Steinar Kråkenes. Tollef Dalen!". De var begge landhandlere på Dalen, er det fortalt.

Skipet ble overtatt av Fellesfløtningen da det Vestenfeldske vassdrag ble innlemmet i 1891. Hvem som eide skipet etter at det gikk dårlig for Steinar Kråkenes, eller etter hans død, vites ikke sikkert. "Kråka" ble solgt i 1903, samme året som "Axel" overtok etter slitet til fløtere og lenseroere på Vestvanna. Etter at kanalen kom ble det bare brukt tømmerklubber. Lundeheringen Halvor Hansen Saltevje skal ha vært den som startet med å bruke ståltråd til å binde klubbene sammen med. Det gikk ikke så bra til å begynne med og klubbene ble laget av strø med oppstendere, der tømmeret ble dratt inn fra enden. Senere gikk en over til moseapparat og vaiere (wire). En klubb kunne være om lag 25 meter lang, 5-6 meter bred og 1,5 meter høy. Den inneholdt da om lag 80 kubikkmeter tømmer.

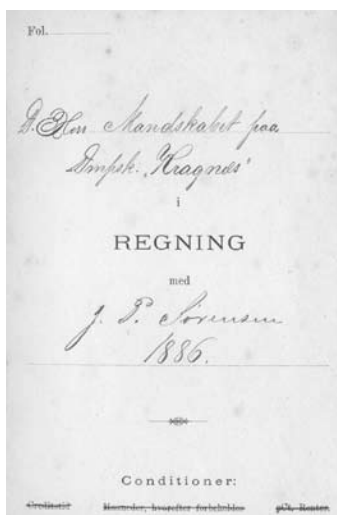
D/S Kragnæs ved strengen brygge. Merk vedstablene på land.

Foto: Fra boken: "Bandakkanalen", Dalland/Misund, 1983.

Sommeren 1886

Den som har ført det nevnte utgiftsregnskapet for 1886 kaller seg J. P. Sørensen. Det er trolig Jens P. Sørensen det er tale om. Om han var eier, skipsfører eller hadde annen tilknytning går ikke fram. Men med på turene var han, og han tok ut godtgjørelse men ikke lønn. Kontrakter med mannskapet skjedde "i regning med J. P. Sørensen" går det fram, og han underskrev "Paa Dampskibet Kragnæs's Vegne". De andre som var om bord var maskinist A. Berg samt Halvor J. Ulsnæs og Ole P. Kaarsten (Kårstein). Maskinisten hadde en månedshyre av kroner 80 med tillegg av 40 øre pr. natt samt 3,20 kroner "for hver Søndag Maskinen arbeider", som det heter. Ulsnæs og Kaarsten hadde 60 kroner pr. måned og ellers like tillegg. Sørensen, og de tre andre, fikk utbetalt kroner 42,40 hver for 42 netter og 8 søndagsturer. Totale lønnsutgifter for sommeren var 1518,50 kroner.

Av "Tilfældige Udgifter" som nevnes står kjøp av ved sentralt. Det ble mottatt ved en rekke steder og av mange leverandører langs vassdraget. Eksempler er A. Grotnæs på Holland (egentlig Hollenderodden), E. Odden på Skarperud, E. Hogga på Strengen og O. Fiskerbæk på Groa og Halvfardalen. Totalt til vedkjøp kroner 52,63. For løsning av en tekst på Nikulskaas og for utførsel av bruk (tømmer)

Fasimile fra regnskapsboka for D/S "Kragnæs".

fra Sundkilen ble det betalt 3,50 kroner. Og for vasking om bord på skipet samt noen mindre utgifter ble det betalt i alt kroner 9,80. Aaste Ulsnæs, Margit Strømjordet, Signe Nordskov og Aslaug Øygarden sto for vasking. Den ble utført hver måned fra april til november. Totalt for tilfeldige utgifter blir da kroner 65,93 for driften i 1886.

Hvem var denne Jens P. Sørensen? Trolig var han knyttet til fløtningen, men da regnskapet ikke viser inntekter, er det vanskelig å se hvem som var oppdragsgiver. Kanskje eide eller leide fløtningen for Vest-Telemark "Kragnæs" på den tiden? Dette vassdraget ble innlemmet i Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening i 1891, og da fulgte som nevnt "Kragnæs" med. Vi vet at fløtningsinspektør Jens P. Sørensen bygde hus ved Lanna ved Ulefoss i 1880-årene og leide det ut til Telemarkens Apotek fra 1889. Ved folketellingen i 1910 bodde han i Heddal og hadde fortsatt tittel av fløtningsinspektør. Videre opplyses det at han var født på Kongsberg i 1848.

Vi vet også at ingeniør Peter Johan Støren var fløtningsinspektør fra 1890 til 1892, og inspektør i det Vest-Telemarkske vassdrag fra 1892 til 1902. Han ble etterfulgt av ingeniør Nils Schjøtt fra 1903-1920, og han igjen av ingeniør Ebbe Theisen fram til 1933, da denne ble inspektør for hele Skiensvassdraget.

De to sist nevnte hadde bosted på Ulefoss en tid. Nils Schjøtt var født i Kristiania i 1872. Ved folketellingen i 1910 bodde han i "Ulefos Kanal- og Fløtningskontor" – slusemessterboligen ved Ulefoss sluser. Tittelen var den gang "Ingenieur og Fløtningsinspektør". Ebbe Theisen bygde hus på tomt kjøpt fra gården Tvara i 1923, og bodde der noen år.

Kilder:

Berge, R.: "Katalog over Jakob Lofthus' bilder", Skien 1941.

Østvedt, E.: "Fløting i Telemark gjennom 300 år", Skien 1963.

Bratsberg/Hansen/Lorentzen: "Rutebåtene på Telemarkkanalene", Skien 1985.

By/bygdehistorie for Gjerpen, Holla, Kviteseid, Lårdal, Mo og Skien.

Folketellingene for 1865, 1875, 1900 og 1910.

Kirkebøker for Gjerpen, Lårdal og Mo.

Telemarkskanalen regionalpark godt i gang

Av Pål Kleffelgård.

Det har vært et innholdsrikt og godt oppstartsår for Telemarkskanalen regionalpark. Først og fremst er det arbeidet med nrk- programmet «Telemarkskanalen minutt for minutt» som har vært høydepunktet i året som har gått.

Vi kan slå fast at Telemarkskanalen minutt for minutt ble en suksess. Det var en utrolig oppslutning fra innbyggere, lag og foreninger langs kanalen, både før og under programmet. Og det var også mange som fulgte M/S "Victoria" fra TV-skjermen eller radioapparatene i de tusen hjem. For regionalparken ble dette et svært viktig prosjekt. Vi skulle koordinere arbeidet både med tiltak i forkant av programmet, og med publikumsprogrammet den 26. august. Det var et stort engasjement rundt forberedelsene til programmet. Aldri var det noen som svarte nei når vi ringte og fortalte at vi arbeidet med Telemarkskanalen minutt for minutt. Vi fikk anledning til å etablere nettverket vårt og skape gode samarbeidsrelasjoner både med kommunene, frivillige lag og foreninger samt andre viktige aktører langs kanalen. Som ny aktør hadde vi tidligere snakket om betydningen av å være relevante og skape samarbeidsrelasjoner, og plutselig fikk vi dette prosjektet i fanget som gjorde at alle ville samarbeide med oss! Det var utrolig artig å være med på.

Vi ble imponert over engasjementet fra privatperson-

er, lag og foreninger langs Kanalen. Både knyttet til vilje og interesse for å sette i stand og pynte til programmet, men også for å bidra med ideer og innspill til hvordan vi skulle presentere Telemarkskanalen. Det var flere lag og foreninger som kom til oss og lurte på om vi hadde noen kroner for å dekke maling eller andre direkte utlegg, og så ville de selv organisere dugnaden og stille med arbeidskraft. På den måten fikk vi gjort veldig mye mer sammen enn vi hadde klart dersom vi skulle leid arbeidskraft til alle tiltakene vi ønsket å gjennomføre. Dessuten fikk vi anledning til å støtte opp under det engasjementet som finnes for å ta vare på kanalen, og det å bruke kanalen og landskapet som arena for aktiviteter og arrangement. Vi håper at vi kan finne en form på et sånt samarbeid også i de kommende årene, og dette er noe av det vi ønsker å arbeide med i det nye verdiskapingsprogrammet for parker som vi skal ta fatt på.

Vi har nemlig søkt om og fått innvilget midler i tilknytning til to verdiskapingsprogram i 2012. Midlene vi har fått av Riksantikvaren for et prosjekt knyttet til Vrangfoss slusepark er omtalt et annet sted i Slusegløtt. Det andre verdiskapingsprogram som vil være det viktigste for oss, er verdiskapingsprogram for parker. Rett før jul fikk vi gladnyheten om at vi har fått innvilget hele søknadsbeløpet på 1,9 millioner kroner fra Kommunal og regionaldepartementet. Med forutsetning om at fylkeskommunen innvilger sin del av prosjektfinansieringen vil vi ha 3,8 millioner kroner som vi skal

Folkehav ved Lunde sluse 26. august.
Foto: Pål Kleffelgård.

bruke til å øke områdets attraktivitet med. Det gleder vi oss til å ta fatt på, og vi håper at også dere som leser slusegløtt vil finne deres anledning til å være med og bidra til arbeidet.

Telemarkskanalen regionalpark har som formål å øke området sin attraktivitet som reisemål og bosted. Hvis vi skal lykkes er vi avhengige av at alle trekker i lag i samme retning og at alle vil være med å bidra. Regionalparken er ikke opprettet for å erstatte eller ta over oppgaver fra andre aktører, men for å være et felles redskap for alle aktørene til å få til mer samhandling og mer helhet rundt arbeidet med å utvikle Telemarkskanalen og kanallandskapet. I løpet av året har Regionalparken fått på plass en formell organisering som et interkommunalt samarbeid med egne vedtekter, og strategisk handlingsplan er sendt på høring til eierne (den kan også leses på www.telemarkskanalen.no). Men viktigere enn vedtekter, målsettinger og strategier er det at vi får en felles forståelse fra alle aktørene at de er en del av en større felleskap, og hvor alle har en lyst og et ønske om å selv gjøre sitt for å bidra til en positiv utvikling. Hvis vi får en felles forståelse på at vi er sammen om utfordringene så vel som løsningene og at vi hjelper hverandre til å bli gode, da kan det bli flere gode år for Telemarkskanalen.

Det hjelper for utsikten å rydde i vegetasjonen (Nomevann).

Foto: Statens vegvesen.

Båttur på Telemarkskanalen

med M/S "Victoria", M/S "Henrik Ibsen" eller M/S "Telemarken

Kanalturen bestiller du hos Telemarkreiser al:

online på www.visittelemark.no

på tlf. 35 90 00 20 eller på mail til info@telemarkreiser.no

Åpningstider mandag – fredag kl. 08.30 – 16.00

Velg mellom korte og lange dagsturer eller turer med overnatting.

”Minutt for minutt” fra båtdekket

Tekst og foto: Tor Kjetil Gardåsen.

Søndag 26. august 2012 var jeg så heldig å få være med ”Victoria” fra Skien til Kviteseid. Parallelt med TV-overføringen hadde NRK P2 radio direkte sending fra båten. En rekke personer var blitt invitert til å være med for å fortelle om Telemarks kultur og historie på radioen.

Min innsats begrenset seg til 3–4 korte innslag. Resten av tiden fikk jeg anledning til å sitte på dekket og fikk derved med meg alt som skjedde fra Skien og oppover. Det var en opplevelse som overgikk alle forventninger.

Kameraet var naturlig nok med og fanget inn en rekke situasjoner, både det som kom på TV og annet. Nedenfor vises noen av bildene fra turen.

Spenstig frisyre i anledning dagen.

Til venstre og under: Folk på alle brygger.

Under: Syklister følger tett.

Ulefoss bru full av folk.

Fra kanalbåten har man god anledning til å studere lundeheringenes føtter.

Båtarmadaen på Norsjø var formidabel.

Salongen var proppfull av teknisk utstyr. Arnold Nomme er med som sakkyndig veileder.

NYTT FRA

Telemark REISER

Telemarkskanalen minutt for minutt – en kjempesuksess

I august i fjor fikk Telemarkskanalen en oppmerksomhet den aldri tidligere har fått, ved at NRK TV viste hele turen fra Skien til Dalen «Minutt for minutt» - et program som fikk en stor seerskare og skapte et folkeliv langs kanalen som imponerte seerne. Programmet har gjennom høsten og vinteren generert mange nye henvendelser til Telemarkreiser vedrørende Telemarkskanalen.

Telemarkskanalen ble også introdusert for det internasjonale cruise-markedet i 2012. Telemark fikk besøk av det engelske cruise-skipet "Saga Ruby" og en stor del av gjestene valgte å besøke Telemarkskanalen under landbesøket, og de var over seg av begeistring over turen. Det ligger også inne forespørslers på cruisebesøk til kanalen for kommende sommer.

Telemarkskanalen vil selvsagt også for 2013 være en spydspiss inn i aktivitetene som skjer fra Telemarkreiser, både i deltagelse på reiselivsmesser, brosjyreutgivelser og presentasjon av Telemark på nett. Se våre nettsider www.visittelemark.no. Kanalpresentasjonen på nett vil i 2013 utvikles i et samarbeid mellom Telemarkskanalen FKF, Telemarkskanalen Regionalpark og båtselskapene.

Kanalsesongen 2013

M/S "Henrik Ibsen" går i rute i perioden 19. mai til 21. september. Det blir avgang fra Skien til Dalen på onsdag, fredag og søndag med retur påfølgende dag. Mandag går båten tur/retur Dalen – Lunde – Dalen. Noe redusert ruteplan i enkelte perioder i mai, juni og september.

M/S "Victoria" vil gå opp til Dalen på tirsdag, torsdag og lørdag med retur til Skien påfølgende dag. Mandager går båten tur/retur Skien – Lunde – Skien.

Sesongen starter 18. mai og avsluttes den 8. september.

M/S "Telemarken" går som tidligere år i daglig rute mellom Akkerhaugen og Lunde. Sesongen strekker seg fra 15. juni til 11. august, og som før er det Norsjø Hotell som har en god og sikker styring med det hele.

Alle tre båtene tilbyr charterturer utenom rutetidene og før og etter sesongen.

Ta kontakt med en av våre reisekonsulenter dersom du ønsker forslag til turopplegg i Telemark.

Småbåtsesongen 2013

Slusene holdes åpne for småbåtslusing i perioden 14. juni til 11. august.

Alle dager åpent fra kl 09.00 – 18.00

Resten av året avtales slusing i Skien/Løveid på tlf.: 970 89 449 / 915 12 604.

For øvrig stengt.

Slusepriser

Det vil ikke bli noen endringer i sluseprisene for 2013.

Under 8 m	8-12 m	Over 12 m
-----------	--------	-----------

Skien – Norsjø – Notodden tur/retur

kr 800,-	kr 1.000,-	kr 1.200,-
----------	------------	------------

Skien – Norsjø – Dalen tur/retur

kr 1.900,-	kr 2.200,-	kr 2.500,-
------------	------------	------------

Kano og kajakk halv pris av minstepris.

Slusene i Skien, Ulefoss og Hogga har betalingsterminal.

Reiser du med egen båt, bør du ta deg god tid og nyte de mange opplevelsene og naturperlene på turen. Kanalen og slusingen har sitt eget tempo, og med utgangspunkt i Skien bør du regne tre-fire dager tur/retur Notodden, og en uke til Dalen og ned igjen.

Telemarkskanalen Minutt for minutt på DVD

Alle som ønsker å gjenoppleve den fantastiske søndagen 26. august, hvor man fulgte M/S "Victoria" minutt for minutt fra brygga i Skien til brygga i Dalen kan nå glede seg over at hele turen finnes på på DVD. DVD'en kan fås kjøpt på en rekke utsalgssteder over hele landet: På Coop, Shell, Statoil, diverse bokhandlere og fra nrkbutikken.no

Ny kanalbrosjyre

I år kommer en splitter ny brosjyre som omhandler Telemarkskanalen. Her finner du praktiske opplysning og omtale av tilbudet på og langs kanalen, samt informasjon om båtene og litt om kanalhistorien pluss selvsagt mange flotte bilder som skal gi publikum lyst til å oppleve kanalen. Brosjyren har et opplag på 80.000 og er utgitt av Telemarkskanalen og Telemarkskanalen Regionalpark.

Båtsportkart for Telemarkskanalen

Vi anbefaler alle som reiser på kanaltur med egen båt å skaffe seg båtsportkartet for kanalvassdraget. Digitale kart er ennå ikke utarbeidet. Kartet selges på Skien, Ulefoss og Hogga sluser for kr 500.

I tillegg selges kartet hos Akkerhaugen båtforening på Akkerhaugen vestre brygge.

På tide med et besøk?

Telemarkskanalen kan oppleves på mange måter, både med egen båt, rutebåt, sykling, padling eller vandring. Telemarkreiser er bookingselskap for alle de tre kanalbåtene M/S "Victoria", M/S "Henrik Ibsen" og M/S "Telemarken" og selger bla kanalbilletter, dagsturer på kanalen, kanalpakker med overnatting, sykkelpakker og aktiviteter. Ta kontakt med oss og vi foreslår det opplegget som passer best for deg.

Se www.visittelemark.no for informasjon om våre tilbud og bestilling.

Vi ønsker deg velkommen til Telemarkskanalen i sommer!

Firingen lykt er tent

Av Helge Øverbø.

I midten av august ble det endelig lys i den første fyrlykten av de 9 planlagte og originale stedene langs Telemarkskanalen. Ved Firingen fikk Helge Øverbø med venner malt og pusset opp selve fyret.

Fyret er en åttekantet støpejernslykt, opprinnelig med gasslampe. Årstallet den er montert er ukjent.

Det er nå blitt installert LED- lampe med solcelle-drift. LED- lamper har lite strømforbruk og lang levetid. Lykten har blitt satt til å blinke og det er av to grunner: Strømforbruket halveres når lampen har en blinkefrekvens med 1 sekund på og 1 sekund av. Grunn nr to er at lykten skal kunne skilles fra annet lys fra båter og bygninger.

Lykten er malt hvit med rødt tak, fargespesifikasjonen er fått fra Kystverket. I samme omgang er det skåret til og montert nye glass med den originale tykkelsen på 8mm.

Solcelleanlegget består av et solcellepanel på 85w montert i toppen av en trestolpe. Dette er for å få solcellepanelet så høyt at det kan fange sola over treetopene, samt å prøve å forhindre tyveri. Det er montert et skap inne i lykta som inneholder et batteri og laderegulator. Laderegulatoren styrer ladingen av batteriet samt at den også har en innebygget funksjon som skrur på LED-lampen når det blir mørkt. Skulle det bli for lite sol til lading om vinteren vil laderegulatoren skru LED-

Lykta er malt av en entusiastisk vennegjeng fra Skotfoss

Helge Øverbø og Asbjørn Lia monterer Solcellepanelet på stolpe.

lampen permanent av i en periode til solforholdene blir bedre. LED- lampen er av en type som er beregnet som markeringslys på maritime installasjoner.

Telemarkkanalens Venner håper dette vil skape bedre forhold for de som ferdes på kanalen fremover. I løpet av 2013 vil ytterligere 5 fyrlykter bli klare med det samme systemet. Deretter håper vi at vi får på plass de siste 3 så fort Kystverket har noen til overs som kan brukes langs kanalen.

Stolpe med solcellepanel er plassert ved siden av lykta for å komme over trær og forhindre tyveri.

Bilet er kanskje bort i mot 100 år gammelt, er tatt fra kanalen (Eidselva) og viser nedre del av "Lanna" eller "Øvre Ulefoss" som det også har vært nevnt. Fra venstre ser vi en liten bro, lokalt kalt "Meieribrua". Under den rant "Tvara elv" (Tverråa = Tvara) ut. Stedet er kalt både "Stamperhølen" og "Prestesaga", trolig etter en vadmestampe og en sag som angivelig var der.

Den store bygningen til venstre er Holla Meieri, bygget i 1896 og som brant ned i 1987. Bygget ble gjenreist som bolighus. Deretter følger et lite lagerhus, deretter et bakeri, og bak til høyre et større forretningsbygg. Det ble startet med handel der ca. 1890 av brødrene Johan

og Nils Johnsen. Tvara Handelslag overtok forretningen i 1915. Kanaltrubaduren Bernt Solvoll er eier i dag.

Det som mest knytter bildet til kanalhistorien er brygga og pakkbua langs elva. Pakkbua var etter hvert "mett av dage" og ble borte for kort tid siden. Brygga - "Tvarabrygga" - har hele tiden vært privat og ble trolig bygget noe ut i 1890-årene. Den 15. august 1912 var det rød løper der, i følge avisene på den tiden. Kong Haakon VII med følge gikk den gang om bord på det flaggsmykkede skipet "Inland" fra "Hr. Johnsens brygge", som det het den gang. Det var kongens første reise på kanalen.

Per Bernt Tufte

"Slusegløtt" digitaliseres og blir tilgjengelig på internett

Telemarkskanalens venner har inngått samarbeid med Digitale Telemarkskilder om å gjøre tidligere utgaver av "Slusegløtt" tilgjengelig for et stort publikum på internett.

Digitale Telemarkskilder startet opp i 2009 og er et prosjekt drevet av Høgskolen i Telemark med flere samarbeidspartnere, bl.a. Telemark Fylkesmuseum, Arbeiderbevegelsens arkiv, Fylkesarkeologen i Telemark, Telemark Historielag, Varden og flere andre. Prosjektet har som formål å gjøre tilgjengelig kildemateriale fra fylket i original og fulltekst for et stort publikum via internett, det er en del av høgskolens ansvar for forskningsbasert kunnskapsformidling. På Notodden er det bygget opp en skannerpark hvor man kan håndtere det meste av ulikt originalmateriale, det være seg dokumenter, bøker, kart, mikrofilmer etc. Til nå er over 130.000 sider skannet, bl.a. en rekke protokoller fra Arbeiderbevegelsens arkiv, notatbøkene til Rikard Berge og en stor samling kor-

respondanse fra og til Nils Aall på Ulefoss. Materialet blir tilgjengelig via en Wiki på nettet og databasen lanseres høsten 2013.

Tidligere utgaver av «Slusegløtt» vil nå bli skannet inn, indeksert og OCR-lest. Det gir en muligheten til å søke fritt på et hvert ord gjennom alle utgaver av medlemsbladet. Det vil også bli lagt ut et samlet register over alle artikler frem til i dag. Skanningen gjøres manuelt med avansert utstyr for å få best mulig kvalitet.

Hans-Olav Oldrup Johnsen
Prosjektleder Digitale Telemarkskilder

Tidligere utgivelse av «Slusegløtt» blir det mulig å lese via internett

M/S "Henrik Ibsen" anno 1907

Av Thor Morten Halvorsen.

Det gleder oss å kunne melde at M/S "Henrik Ibsen" er i bedre form enn på lenge og at skipet i sin 105. sommersesong satte nye rekorder for Telemarkskanalen Skipsselskap AS.

For sommeren 2012 steg passasjerantallet til 7300 reisende og skipet med Dalen Hotell satte ny omsetnings og gjesterekord.

Rederiets nye bryggekafe Lastein Kafé på Dalen Brygge åpnet med stor bravour 18. mai og sommersesongen bød på mange oppturer med hyggelige mediainnslag for kanal, skip og hotell. TV serier som Gøy på Landet med TV2 og ikke minst Minutt for Minutt på Telemarkskanalen med NRK i august gav ubetalelige mediainnslag.

MS Henrik Ibsen deltok på den siste delen av NRKs Minutt for Minutt på Telemarkskanalen ved å følge M/S "Victoria" fra Lårdal til Dalen. På bildet er skipet fullbooket med glade Telemarkinger og cruisegjester fra Dalen Hotel som ønsker M/S "Victoria" velkommen til Dalen.

Ved sesongslutt gikk skipet til Vestkajen maskinverksed i Hirtshals for vedlikeholdsreparasjoner på gir, aksling og propell.

Overhalingen er beregnet ferdig i februar 2013 og skal gi våre passasjerer en ytterligere forbedret opplevelse med mindre støy og vibrasjoner da spesielt i restauranten akter under seilassen på Telemarkskanalen.

Dalen Hotel ble nylig gitt Trip Advisors anerkjennelse som Norges beste med tildeling av Travellers Choice 2013. Tildelingen er et ytterligere bevis på at kombinasjonen Telemarkskanalen, kanalskipene M/S "Henrik Ibsen" og M/S "Victoria" og Dalen Hotel er i ferd med å etablere seg som en nasjonal reiselivsattraksjon med tilreisende fra hele verden.

D/S "Inland"

Fra Kjerstin B. Jensen i Skien har redaksjonen mottatt tre gamle bilder med motiv fra Vrangfoss sluser ca 1930. Kjerstin forteller at bildene trolig er tatt i forbindelse med at hennes mor, født i 1921, som barn ble sendt med båten for å tilbringe somrene hos en onkel i Fyresdal.

På to av bildene ser vi D/S "Inland" på nedgående. Tredje bilde viser at det slippes mye vann over dammen. Ikke bare å være skipper under slike forhold!

DS "Inland" var i tillegg til å være "Kongebåten", i perioder ekspresståten som gikk tur-retur Skien–Dalen på dagen! Da starta den grytidlig fra Hjellebrygga, hadde helt sikkert forkjørsrett i slusene hele veien, og var tilbake i Skien seint på kvelden igjen.

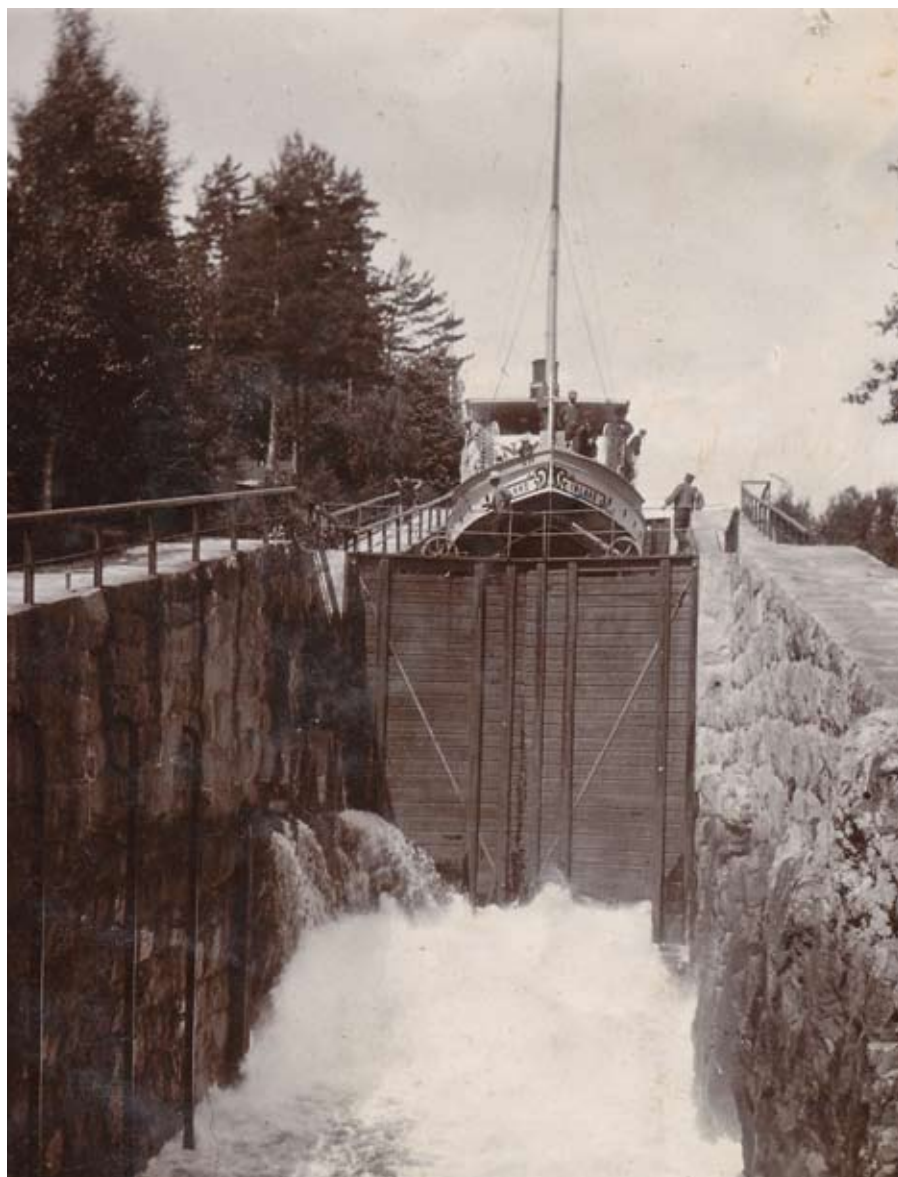

Foto tilhører: Kjerstin B. Jensen, Skien.

T/B "Ørnen" med slep under TV-sendingen "Minutt for minutt".

Foto: Tor Kjetil Gardåsen.

Av Christin Normann.

Alle ved Telemarkskanalen hadde ved NRK sin sending "Minutt for Minutt" mulighet til å vise frem noe særegent, spesielt, underholdene eller historisk.

Eier av T/B "Ørnen", Helge Øverbø, ønsket å ha litt fokus på det historiske. T/B "Ørnen" kom til Telemarkskanalen og fløtningen allerede i 1905 og er i dag mer eller mindre ferdig restaurert slik den var på 1950-tallet. Under arbeidet på fløtningen er det ved kanalen i dag enda

to enheter som skiller seg litt ut. Det er mannskapsbrakka som kan flyttes etter behov langs kanalen der det var behov for arbeid med overnatting.

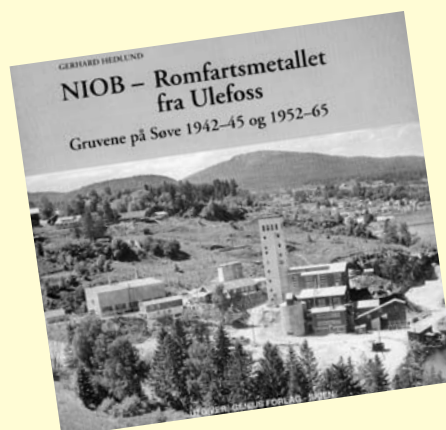
I tillegg har Pælemaskinen vært i flittig bruk langs kanalen med blant annet å få ned alle pæler som kan holde tømmer fast i vassdraget, opparbeiding av brygger m.m. Det var med historien som bakgrunn at det var interessant å kunne vise frem litt av det som har vært i bruk på kanalen i dens lange historie.

NIOB

– Romfartsmetallet fra Ulefoss.

Gruvene på Søve 1942-45 og 1952-65 forteller om Niob og andre sjeldne metaller i det interessante Fensfeltet. Under krigen ble det startet forsøk med kalksteinen fra Søve som erstatning for kunstgjødsel. Tyskerne begynte deretter, i 1943, å lete etter niobforekomster til sine V1- og V2-våpen.

Etter krigen ble gruvedrift satt i gang for å skaffe Niob bl.a. til amerikansk atomindustri. I dag er nesten alle spor etter gruvedriften borte. Heftet er derfor et supplement til Telemarks gruvehistorie.

Gerhard Hedlund:

NIOB - Romfartsmetallet fra Ulefoss.

Skien 1995.

© ISBN 82-91645-01-9

Hefte, 36 sider, format br. 21 cm, h 20 cm.

Pris: Kr. 98,- + porto.

Bestilles pr. e-post: post@geniusforlag.no eller tlf.: 480 33 037.

Genius Forlag AS. www.geniusforlag.no

Utvikling av Vrangfoss slusepark

Av Frida Sviland, prosjektkoordinator i Telemarkskanalen regionalpark.

Med fem slusekamre og 23 løftemeter er Vrangfoss det mest spektakulære sluseanlegget i Telemarkskanalen. Det er et stort og innholdstøkt område som omfatter vegen fra Eidsfoss nedenfor slusene til det gamle steinbruddet ovenfor slusene. Selve sluseanlegget er godt tilgjengelig fra land slik at folk kan studere slusene og slusing av båter slik det er blitt gjort siden åpningen i 1892. I tillegg er det flere driftsbygninger, kafedrift og slusevokter-boliger til leie. Vi har ikke sikre tellinger, men anslår at 15-20 000 mennesker besøker Vrangfoss i løpet av sesongen. Det er plass til mange flere, både i sommersesongen og om våren og høsten. Derfor samarbeider Telemarkskanalen FKF og Telemarkskanalen regionalpark om å legge forholdene bedre til rette for publikum både når det gjelder opplevelser og service.

Telemarkskanalen har fått laget en reguleringsplan som ble godkjent av Nome kommune i juni 2012. Den inneholder en rekke forbedringselementer: Parkeringsplassen skal utbedres og strammes opp slik at den kan gi plass til flere biler, bobiler og busser, pluss en rundkjøring for buss med tilrettelagt av- og påstigning. Ved parkeringsplassen skal det bygges et nytt servicebygg for ansatte, som også får nytt og moderne toalettanlegg for publikum. Den gamle steinprammen fra 1926 skal få

Spennende stier fra overkanalen til steinbruddet.

Foto Frida Sviland.

et overbygg som beskytter den mot vær og vind. Det skal bygges nytt materiallager, og smia skal ryddes og frigjøres til formidling for publikum. Arbeidene skal gjennomføres, forhåpentlig innen 2014, i hovedsak med kanalens egne folk og midler.

Som et supplement til arbeidet med reguleringsplanen er det satt i gang et prosjekt som skal styrke den kulturhistoriske opplevelsen i Vrangfoss. Det startet med at regionalparken søkte og fikk 400 000 kr fra et verdiskapingsprogram hos Riksantikvaren, som ble doblet ved hjelp av 250 000 kr fra fylkeskommunen og 150 000 kr fra Telemarkskanalen.

Prosjektet inneholder disse tiltakene:

1. Det er gjennomført omfattende skjøtsel og hogging av trær som skal gi grunnlag for ny historisk beplantning og fysisk utforming.
2. Slusemesterboligen, der Café Slusemesteren holder til, er rustet opp. Kjøkkenet er utbedret og oppdatert slik at det er mer i samsvar med dagens krav til rasjonell drift. Slusemesterens veranda, der gjestene kan nyte mat og drikke mens de skuer utover sluseanleggene, er restaurert på en historisk korrekt måte.
3. Den gamle smia er bl.a. blitt brukt som lager og arbeidsplass for slusevokterne. Der har Telemark Museum gjennomgått en mengde gjenstander sammen med slusevokter Birger Bergland, som har lang erfaring og stor kunnskap om historisk kanaldrift. Gjenstandene er vurdert, sortert, fotografert, dokumentert og registrert. Her er mye viktig råstoff til fortellingen om anleggstida og driften av Vrangfossanlegget. En god del vil bli brukt til utstillinger og formidling på Vrangfoss. Dessuten vil registreringene etter hvert bli tilgjengelig for alle på www.digitaltmuseum.no.
4. Det er engasjert en landskapsarkitekt som lager plan for fysisk utforming av området, med stier, beplantning, gjenoppbygging av den historiske hagen til slusemesteren, plassering av skilt osv.
5. Vest-Telemark Museum har laget forslag til en kulturhistorisk formidlingsplan for Vrangfoss slusepark. Planen har fått tittelen «Temjinga av den vrangne fossen» og har tre hovedgrep for hvordan publikum skal oppleve Vrangfoss: For det første slusespillet, å betrakte sluseanlegget og slusing i praksis. For det andre fortellingen om temming av den vrangne fossen, hvorfor og hvordan det svære sluseanlegget ble til. Her er slusemester-boligen, steinbruddet, smia, saga og kongeutsikten sentrale elementer. For det tredje rekreasjon, natur og servering.

Farlig arbeid med tømmervaser i den vrangne fossen før kanaliseringen. (Ser du godt etter ser du 2 karer i tømmervasen og en oppe på fjellet over karene.)

Det er lagt opp til både guida formidling og selvforklarende formidling i form av informasjonsskilt, multimedievisning og QR-koder fra mobil og brett til nettsider. Historien skal gjøres levende gjennom portrettering av historiske personer; en ingeniør, en steinslusk, en slusemester, en slusevokter, en smed, en sagmester og kongelige som har besøkt anlegget.

Alle tiltakene er gjennomført eller skal gjennomføres i nært samarbeid med det regionale kulturminneverket i fylkeskommunen og er i samsvar med fredningsprosessen.

De midlene som er igjen skal brukes til konkrete tiltak som følger av landskapsplanen og formidlingsplanen. I første omgang er det satt i gang arbeid for å berge det gamle bryggerhuset på slusemestertunet. Det er omtalt i en annen artikkel i dette nummeret av Slusegløtt. Vi har penger igjen til å gjennomføre noen flere tiltak innenfor prosjektrammen. Men så må vi ut å skaffe nye, friske midler for å realisere alle planene som er lagt på bordet.

Når alle tiltakene er gjennomført er Vrangfoss slusepark blitt en enda sterkere og flottere attraksjon i

Telemarkskanalen, med mange besøkende som bruker god tid, opplever det spennende slusespillet og historien om den vrangne fossen, som koser seg på kafe og gjerne kommer tilbake.

I uthuset ved slusevokterboligen kan det bli multimediepresentasjon om temminga av den vrangne fossen. Foto Frida Sviland.

Telemarkspadler'n – kanalløpet 2012

Av Tine Raisbæk.

Et internasjonalt kajakkløp på den historiske Telemarkskanalen.

Kajakkpadling øker stadig i popularitet, men fortsatt er der langt færre utøvere enn i naboland som Danmark og Sverige, og kanallandet Nederland er en soleklar vinner. I grunn litt merkelig siden den norske natur har så mye å tilby, og infrastrukturen både lokalt og rettet mot utlandet er veldig bra.

Så når vi den 22. september 2012 inviterte til den tredje utgave av Telemarkspadler'n hadde deltakertallet økt betraktelig til hele 123 personer. Av de 123 var mer enn 15% internasjonale padlere, med en overvekt av dansker. Ekstra glade var vi for en polsk 2 personers kajakk, og de er tilbake i 2013.

Den mest populære distanse er fortsatt 23 km, men etter flere forespørsler prøvde vi oss på en 46 km distanse for de tøffeste. 23 km-ruten hadde oppgradert startfasilitetene betydelig siden vi hadde fått låne nybygget i Telemark Teknologipark, med kantine og toiletter, og med Sperres fokus på vann og subsea-aktiviteter var det også flytebrygger. Perfekt! Ved den korteste 10 km-rute fra Lystang camping var det i dagens anledning cafe, og

Foto: Hamish Moore.
Bjørn Heidenstrøm på SUP (Stand-up-paddlebrett).

Med Notodden i bakgrunnen.

Foto: Hamish Moore.

Kajakpadlere i morgentåken.

Foto: Hamish Moore.

mange lokale deltagere i tillegg til Seljord folkehøgskole som stilte mannsterkt.

For første gang var været en reel utfordring for især de som padlet de smale og raske kajaker. At vinnerne på 23 km-distansen klarte seg igjennom, sier noe om hvor høyt nivå disse har. Mange andre måtte dog bade en eller flere ganger. Uten en imponerende innsats fra båtforeninger i området og fra lokale båtiere kunne vi aldri gjennomført. Takk til våre følgebåter.

Bjørn Heidenstrøm, alias ”The shirt”, padlet stående kajak nesten 4000 km gjennom Europa denne sommeren, for å komme til EM i fotball. På Telemarkspadler’n gjennomførte han 23 km med glans – og underholdt de over 50 personer som var med på kvelden, med sine opplevelser og et foredrag om å tørre å følge sine drømmer.

Også søndagens slusepadling hadde økt veldig, og Vinner i herreklassen, Eivind Vold fra Oslo Kajakklubb.

Foto: Hamish Moore.

med god hjelp fra den lokale kajakklubben ble hele 42 kajaker sluset trygt igjennom dagen. Kajakklubben har fått langt flere medlemmer de siste årene – og gjorde en stor innsats for en vellykket gjennomføring. Birger Bergland hadde sluseansvaret også denne dagen – og bidro med historiske dryss – så dette ble en helg med påfyll både fysisk og intellektuelt.

21. september 2013 satser vi på å by enda flere kajaker velkommen på Telemarkskanalen og hører også gjerne fra noen som vil bidra til gjennomføring av arrangementet.

www.telemarkspadlern.no

Elling Oftedal ble nr 2 i herreklassen på 23 km.

Foto: Hamish Moore.

Kanalprisen 2012

TELEMARKKANALENS VENNER HAR OPPRETTET KANALPRISEN. PRISEN SKAL GÅ TIL PERSONER, BEDRIFTER ELLER INSTANSER SOM HAR GJORT EN SÆRLIG INNSATS FOR AT DET SKAL SE PENT OG REPRESENTATIVT UT I MILJØET I UMIDDELBAR NÆRHET AV KANALEN. PRISEN ER EN TUR FOR TO PERSONER MED EN AV KANALBÅTENE TIL DALEN HOTEL, OVERNATTING OG RETUR MED BUSS TIL SKIEN NESTE DAG, SAMT ET DIPLOM.

JURYEN – SOM ER STYRET I TELEMARKKANALENS VENNER – ER ÅPEN FOR FORSLAG TIL KANDIDATER I 2012.

VI VIL UNDERSTREKE AT EN IKKE BLIR PRISKANDIDAT ETTER Å HA RAKET HAGEN ELLER PLUKKET OPP LITT RASK OG ROT LANGS KANALEN. (DET SKAL EN SELVSAGT OGSÅ GJØRE). HER FORVENTER VI OSS STØRRE LØFT TIL EKSEMPEL OG FORBILDE FOR ANDRE. TILTAK SOM BLIR LAGT MERKE TIL!

VI HÅPER AT PRISEN VIL INSPIRERE TIL INNSATS SLIK AT OPPLEVELSENE PÅ KANALEN BLIR RIKERE FOR SÅVEL TELEMARKINGER SOM BESØKENDE.

HAR DU FORSLAG TIL KANDIDATER, SÅ SEND DETTE SKRIFTELIG TIL:

TELEMARKKANALENS VENNER
POSTBOKS 372 SENTRUM
3701 SKIEN

FORSLAG SENDES INNEN 8. MARS 2013.

JEG/VI FORESLÅR TIL KANALPRISEN:

.....

BEGRUNNELSE:

.....

.....

.....

.....

INNSENDT AV:

NAVN:

ADR.:

TLF.:

600 cruisegjester overveldet av Telemarkskanalen

Foto: Haakon Wærstad/NRK

Av Irene Siljan Vestby, Telemarkreiser.

Telemarkskanalen er en av innsalgsattraksjonene i Telemarks nye reiselivssatsing på cruisetrafikk. 6. september 2012 hadde et av de største britiske cruiserederiene, Saga Cruises, latt seg friste til å sende alle sine passasjerer om bord på et såkalt "Mystery Cruise" på utflukt med en smakebit av Telemarkskanalen.

Passasjerene visste ikke på forhånd hva de skulle få oppleve, men lot seg bergta av Telemarkskanalen og kanalbåtene. Cruisepassasjerene fylte både Victoria og Telemarken til randen både formiddag og ettermiddag denne flotte høstdagen, fra Ulefoss til Vrangfoss på den ene turen og Vrangfoss-Ulefoss på den andre turen. Det var lagt inn litt tid til å se slusing og det ble servert kaffe og vafler om bord på båtene på den korte kanalturen, som var det de hadde tid til i denne omgangen.

Telemarkreiser hadde ansvar for logistikken, og selv om det var svært mange passasjerer som skulle håndteres på en gang, bidro både båtmannskap og slusemannskap til å gjøre denne delen av Telemarksstoppet til en suksess.

– We are amazed

Ekteparet Rosemary og Maurice Leach fra England var med på turen, og var fulle av lovord om det de hadde vært med på da de ble intervjuet av NRK Telemark underveis.

– Det er utrolig. Vi er overrasket. Turen var morsom og svært annerledes, sa ekteparet til NRK.no.

Ekteparet Rosemary og Maurice Leach var svært begeistret for turen på Telemarkskanalen.

Maurice fortalte at de bor i nærheten av en kanal i England, men at de ikke kan måle seg med Telemarkskanalen.

– Kanalene hjemme er svært smale, men her er det nesten som å kjøre opp små fjorder. Dette er noe vi kan anbefale våre venner, sa Maurice.

Tilbakemeldingene fra rederiet var også svært positive etter at de hadde fått evalueringer fra cruisegjestene. Telemarksstoppet med Telemarkskanalen skåret høyest av alle stoppene på cruiset som gikk til 8 havner i 5 land. Utdrag fra kommentarer rederiet fikk tilbake på spørreskjema om utflukten.

- The canal trip was excellent. I hope Saga will come here on more trips
- Made extremely welcome on the boat. Good refreshments. Well done!
- Good trip with lovely scenery. The trip on the canal was a big bonus. Excellent local guide
- Worth a return visit
- The canal boat trip was a unique experience I would not have missed
- Loved boat, lock and canal trip.

Bli kanalvenn!

Meld deg inn i Telemarkkanalens Venner og bidra til å bevare vår kulturarv

Før var vann og elver den veien folk i Telemark brukte når de reiste og fraktet varer. Da de to første sluseanleggene kom mellom Norsjø og havnivået i Skien i 1861, ble vannveien enklere, raskere og billigere. Det ble lettere å fløte tømmer, og vassdraget kunne reguleres for å hindre flom. Den gang ble Telemarkskanalen beskrevet som et særdeles dristig byggverk og stor ingeniørkunst. I internasjonalt perspektiv er dette et levende uttrykk for industrialismens begynnelse i Norge.

Fra 1887 arbeidet 500 mann i fem år med å sprengte seg gjennom fjellet for å lage de seks

sluseanleggene mellom Bandak og Norsjø. Da de var ferdig i 1892 ble Telemarkskanalen betegnet som et "åttende underverk" i Europa.

I dag har industri- og passasjertransporten funnet andre veier. Men Telemarkskanalen består som et stort teknisk-industrielt kulturminne, et nasjonalt klenodium og en attraksjon med internasjonalt tiltrekningskraft. Rutebåtene frakter mange passasjerer, enda flere opplever kanalen fra land og den er et fantastisk rekreasjonsområde for folk som bor her.

Telemarkkanalens Venner er en organisasjon som på fritt og upolitisk grunnlag arbeider for fortsatt drift av Telemarkskanalene, for vern av minnesmerker, natur- og kulturverdier som ligger til vassdraget og er knyttet til driften av kanalene. Telemarkkanalens Venner ønsker å stimulere til økt bruk av kanalene og vassdraget som ledd i både næringsvirksomhet og ferie/rekreasjonssammenheng.

Vi vil gjerne ha flere venner, både aktive medlemmer og økonomiske støttespillere.

Medlemskontingenten er 150 kr for privatpersoner og 500 kr for bedrifter i året. Pengene går til en årlig utgave av medlemsbladet «Slusegløtt», ulike arrangementer for medlemmene og tiltak langs kanalen. I 2011 hadde vi for eksempel en medlemstur med Victoria tur/retur Skien – Notodden med historisk guide og musikk. Dessuten fikk vi på plass den gamle fyrlykten ved Romnes.

Slik blir du medlem:

- Kontingenten betales til konto 2650.11.45725 i Holla og Lunde Sparebank.
- Eller skriv til kanalvenn@gmail.com eller Telemarkkanalens Venner, Postboks 372 Sentrum, 3701 Skien, så sender vi en bankgiro.
- Husk å skrive navn, adresse, telefonnr. og e-postadresse i informasjonsfeltet i nettbanken eller bankgiroen.

Du finner oss også på **Facebook**, søk på Telemarkkanalens Venner.

Med kanalhilsen fra styret i Telemarkkanalens Venner